

Verslag voorlichting initiatiefnemers windmolens in Batenburg op 13-07-2020

De initiatiefnemers bestaan uit:

Windunie, een windcoöperatie van boeren in Nederland, vertegenwoordigd door Willem Verhaar,
Energie samen, een landelijke coöperatie die zich bezig houdt met het organiseren van wind- en zonneparken ivm de klimaatverandering, vertegenwoordigd door Gerlach Velthuisen (V.), die de avond ook presenteert,

Coöperatie Wijchen in op richting, vertegenwoordigd door Frans Bolmans

Een aantal plaatselijke grondeigenaren, vertegenwoordigd door Rik de Werd

Doel van de avond: informeren over de plannen, waarom, te bereiken doelen, hoe.

HET PROJECT.

Wat is de bedoeling?

Het plaatsen van 6 windmolens met een tiphoogte 245m. in het gebied bij de A50 en de spoorlijn tussen Lienden, Hernen, Leur en Niftrik. Deze hoogte komt in Nederland nog niet voor. Alleen op de Maasvlakte staan nog hogere. Ze staan voor 2020 in de planning bij Zeewolde. Ze hebben samen een opbrengst genoeg voor ruim de behoefte van Wijchen. De stroom is bedoeld voor de regio en niet voor bv datacentra zoals in de Wieringermeer en Zeewolde.

Het doel is om te helpen voldoen aan het klimaatakkoord, de energietransitie.

De plaats: In 2014 is er door dezelfde initiatiefnemers een plan geweest om windmolens te plaatsen op deze plek. Dat is toen niet doorgegaan omdat er teveel weerstand was. De gezamenlijke LBG's van de omliggende kernen hebben toen een gedragscode ontworpen die door de gemeente is vastgesteld in 2016. Dit betekent dat het daardoor onmogelijk is daar molens te plaatsen. Volgend jaar vindt de evaluatie van de gedragscode plaats.

Regionaal vindt overleg plaats over hoe tot duurzame energie te komen (RESⁱ). De initiatiefnemers zien weer ruimte: er is landelijk een klimaatakkoord vastgesteld, binnen de (regionale) RES staat de geplande plek nog open en binnenkort moet de gedragscode geëvalueerd worden. Als nu gestart wordt met de organisatie kan in 2023 gebouwd worden.

Het is de bedoeling dat de initiatiefnemers eigenaar worden. Op dit moment staat de teller op 50% lokale grondeigenaren, aangevuld met grondeigenaren van elders. Doel is 90% lokale grondeigenaren te betrekken, de grondeigenaren van elders maken daarvoor plaats. Men is nog in gesprek met een aantal lokale grondeigenaren.

De plannen gaan niet tegen de wet in, maar wel tegen het beleid van Wijchen.

Er is nog veel niet duidelijk: de plaats waar de molens gepland zijn, op wiens land ze komen,

Velthuisen: Dit lijkt de beste plek, omdat vlak langs de snelweg redenen zijn als natuur, verplichte afstand, waardoor dat niet kan.

Waarom dit project?

De initiatiefnemers gaan er van uit dat de regio te weinig aanbiedt om de landelijke doelen van het klimaatakkoord te halen, waardoor deze windmolens aanvullend nodig zijn.

ⁱ Regionale Energie Strategie, voor onze regio Arnhem, Nijmegen, Wijchen. Voorgaand proces van overleg van veel betrokkenen, belangstellenden, omwonenden. Nu is het de bedoeling dat elke gemeente een plan (concept-bod) indient dat in 2023 moet werken. Wijchen heeft als concept-bod een windpark in Bijsterhuizen en 30 ha zonneweiden ingediend.

De procedure van het project is als volgt:

1. principeverzoek indienen bij de gemeente (het huidige plan) voor een vergunning
2. Gaat de gemeenteraad akkoord, dan volgt een procedure voor het bestemmingsplan en een milieu-effect-rapportage, dat is dat alle effecten op de omgeving worden doorgemeten.
3. Als dit geen problemen oplevert dan start de bouw in 2023
4. Als de gemeente negatief reageert, dan kan de initiatiefgroep door naar de provincie, die verplicht is hierop in te gaan. Dan gaat in wezen dezelfde procedure van start, maar dan door de provincie. Dit hoeft niet te betekenen dat het doorgaat.
Velthuisen (V) zegt dat bij de provincie de plek staat als beschikbaar en dat de gemeente de gedragscode moet evalueren. Bouw van molens kan alleen bij wijziging van het bestemmingsplan of binnen het bestaande plan mogelijk maken. De provincie kan een bestemmingsplan van een gemeente aan de kant schuiven.

HINDERLIJKE EFFECTEN VAN WINDMOLENS

Velthoven benadrukt dat er veel ideeën en beelden zijn over wat windmolens te weeg brengen waardoor emoties hoog kunnen oplopen. Hij vraagt te proberen ons te richten op de reële last waarvan sprake is.

Binnen de 800 m. zijn ongeveer 50-60 huishoudens. Er wordt onderzocht hoeveel last deze mensen hebben van de verschillende soorten hinder.

De onderlinge sociale verhoudingen

Hoe buurtschap Lienden uit elkaar wordt gespeeld door de tegengestelde belangen. Grondeigenaren maken zich niet bekend, alleen Rik de Werd (Nifrik). Dat maakt de onderlinge communicatie moeilijk en is fnuikend voor het samenleven.

De Hoogte:

Volgens V. maakt hoogte in de beleving niet zoveel uit. Een flink deel van de zaal is dat niet met hem eens. Er wordt een foto getoond waarop een elektriciteitsmast (55m) 4 maal is verlengd om aan te geven hoe hoog zo'n molen is. Dat hangt af van waar je staat. Voor vlakbij klopt dat. maar op afstand is er niet alleen het perspectief van de afstand maar ook van de hoogte.

Geluidshinder

V: Ook maken hogere molens niet uit wat de geluidshinder is.

De wettelijk vastgestelde normen zijn een maximale (piek)belasting van 45 dB en een gemiddelde van 41 dB op de buitengevel binnen een cirkel van 400 m rond de molen(s). Zijn er meer molens dan gaat het om de opgeteld dB. Op een afstand van 800 m is het niet meer te horen.

Meet je boven bij de wieken, een paar meter voor de cabine dat is max. 105 dB toegestaan, dat is een gevaarlijke disco. Het gaat hier om de brom.

Er ontstaat een discussie over meten. De maten worden opgegeven door de fabriek. Bij benzinegebruik van auto's en vliegtuiglawaai zijn er ook fabrieksopgaven en die willen nogal eens afwijken van de werkelijkheid.

Bij de werkelijkheid moet er onderscheid gemaakt worden tussen het omgevingslawaai en dat van de molens. Dat telt nl op.. Eigenlijk moet er een 0-meting komen voor de molens geplaatst worden. V staat ervoor open om een onafhankelijk bedrijf echte metingen te laten verrichten als omwonenden dat zouden willen.

Er kan altijd een controlemeting bij de gemeente worden aangevraagd.

Als er teveel geluid wordt gemaakt kan de molen langzamer draaien of zelfs stilgezet worden. Er wordt veel onderzoek gedaan om molens minder lawaai te laten maken. Als iemand last heeft van het geluid, dan kan hij geen verhaal halen bij de molenaars. Er is een vergunning afgegeven.

Vraag: zijn de normen bij snelwegen soepeler? V: dat is niet het geval. Wel gaat men er van uit dat mensen het daar minder erg vinden.

Slagschaduwen

Dat is als de zon achter de molen staat en de schaduw van de draaiende wieken bij je naar binnen valt. Allereerst, de schaduwen komen tot 2 km rondom de molens. Dat betekent tot Lienden,

Hernen, Leur, Niftrik en Ravenstein. Bewezen is dat dit zeer hinderlijk is. daarom zijn er wettelijke normen vastgesteld.

De normen gelden voor alle gevelramen waardoor de schaduwen binnenkomen..

Er mogen maximaal 340 minuten per jaar slagschaduwen binnenkomen. Dat wordt door de computer geteld. Deze kan zo ingesteld worden dat de molen stilgezet wordt als er teveel naar binnen komt.

Bij het milieu-effect-onderzoek wordt dit nagagaan. Als molens te vaak stilgezet moeten worden dan kan het te duur worden om ze op deze plaats te zetten.

Uitzicht

Naar voren wordt gebracht dat de beoogde plek van historische waarde is en bedoeld is om de natuur en recreatie meer ruimte te geven (Meanderende Maas). Bovendien is Batenburg een monumentaal stadje.

(regeling om die te ontzien? kwam Sjef daarmee?)

Waardedaling

Voor waardevermindering van huizen (bedrijfsgebouwen?) moet men bij de gemeente zijn. De bewijslast ligt bij de bewoners. Er is een eigen risico van 3%.

Rode lichtjes bovenop

Die zijn om vliegtuigen te waarschuwen. Het gaat hier om een laagvlieggebied voor defensie. In Zeeland is een proef om de lampen te doven tenzij er een vliegtuig aankomt (radar).

Hinder voor de natuur

Daarnaar wordt onderzoek gedaan door natuurorganisaties. (Milieu-effect-rapportage?)

Hinder tijdens de bouw

De voorbereiding duurt ongeveer 3-4 maanden. Het gaat om aanpassen van de bestaande wegen aan zwaar materieel en het aanleggen van aanvoerwegen naar de bouwplaatsen.

De bouw van een molen duurt ongeveer 2-3 weken, afhankelijk van de (ontbrekende) wind.

Er komt een transformatorhuisje.

De energie die gebruikt wordt voor de productie van de molens wordt ongeveer in 3 maanden gecompenseerd.

FINANCIEN

- De molens worden gefinancierd door de eigenaren met eigen kapitaal en via de bank.
- De boeren die meedoen krijgen een vergoeding die afhankelijk is van het vermogen van de desbetreffende molen. Er is een zogenaamde grondpot waarin dat geld wordt gestort.
- Ongeveer een ¼ deel is voor de omwonenden binnen een cirkel van??? Dat is ongeveer 10.000 per jaar per molen.
- Het is ook mogelijk om financieel te participeren voor inwoners in de directe omgeving. Voor mensen met een kleine beurs die dat niet kunnen zou de coöperatie Wijchen iets kunnen doen.
- Verder is er een budget ingepland voor een omgevingsfonds waarmee de kernen iets kunnen organiseren, maken, doen.

Over deze zaken valt te onderhandelen. Indien gewenst kan men rechtstreek van de molens energie afnemen. Men moet dan een abonnement nemen bij de leverancier van deze energie.

- Er wordt geen korting gegeven op energie. Het is de bedoeling om te besparen op energie.

Op een vraag antwoordt V. dat zij er niet rijk van worden maar een gewone boterham verdienen.

WINDCOÖPERATIE WIJCHEN IN OPRICHTING (er is een website genoemd, maar die kan ik niet vinden)

Deze coöperatie wil de verbinding zijn tussen het windproject en de bewoners. Men is nu in de oriëntatiefase en het realiseren een stichting. Particulieren kunnen deelnemen aan het project.

Vraag om deel te nemen aan de coöperatie. Doel: belangen behartigen en tot iets komen. Het is allemaal wat vaag en onduidelijk.

OPKOMST EN SFEERBEELD

De zaal is vol. 56 stoelen zijn bezet en er staan nog enkele mensen.

De sfeer is kritisch en soms emotioneel. Reacties van V. waren vaak richting bagatelliseren.

Op een vraag waar kan ik terecht als ik ziek wordt. Nergens is het antwoord. Aanvulling kwam van een van de aanwezigen. Voor de overheid geldt psychische schade niet, want die is niet te meten, zegt men.

Er zijn veel vragen gesteld. Het is niet gelukt dat allemaal bij te houden Er is wel geprobeerd zoveel als mogelijk de antwoorden in de tekst te verwerken.

LBG Batenburg, 14-07-2020